

[Alfred Jensen.]

af de fuglefri unge, man kan også tale om overflytning fra et område i Danmark til et andet, og man kan tale om omskoling. Men, hånden på hjertet: det ændrer ikke noget ved det store ledighedstal; de 113 000 ledige er stadigvæk tilstede, selvom man omskoler. Og man må ikke glemme, at der gennem årene er foregået en stor omskoling i Danmark, men i modsat retning af den, man taler om nu. Jeg har ikke det nøjagtige procenttal for, hvor mange der er slynget ud af håndværkernes rækker og ned i arbejdsmændenes, men fra den tid, da jeg selv arbejdede — jeg har selv lært et fag og blev arbejdsmand —, ved jeg, at op imod halvdelen af dem, jeg arbejdede sammen med, havde lært et fag, men så sig nødsaget til at blive omskoleet til at blive arbejdsmænd, til at påtage sig hårdt arbejde. Men det ændrede ikke noget ved selve ledighedens størrelse, kun ved den enkeltes placering i samfundet.

Man kan naturligvis drøfte problemerne om overflytning fra en landsdel til en anden og om omskoling, men det er ikke det, det drejer sig om. Det, det drejer sig om, er at skaffe beskæftigelsesmuligheder, og skaffe flere, end der tilvejebringes efter denne lovgivning. Det er problemet, og vi tror altså ikke, at dette forslår; vi ved, at det ikke er tilstrækkeligt, og derfor må vi finde andet frem. Regeringen har også erkendt det, da den før jul nedsatte sin arbejdsmarkedskommission, og det var en understregning af situationens alvor, da arbejdsministeren sendte sine arbejdspejdere ud. Jeg har ikke hørt noget om deres færden, jeg ved ikke, om de har nået resultater, men det ville være interessant at få oplyst, om disse spejdere har påvist overfor kommunerne, hvilke beskæftigelsesmuligheder der foreligger, muligheder, som kan udnyttes allerede nu. For det er nu, vi har ledigheden, det er nu, der skal foretages noget. Jeg har tidligere påvist, at der er adskillige beskæftigelsesmuligheder. Borgmesteren i Aarhus, Unmack Larsen, har erklæret, at hvis kommunerne virkelig tog fat på en rationel løsning af spørgsmålet, var de i stand til at skaffe arbejde til 20 000—30 000 mand. Men det er klart, at her kan vi ikke vente med en løsning ad åre, den må skaffes nu, i løbet af vinteren; de forberedende foranstaltninger må foretages nu, således at 20 000—30 000 af de arbejdsløse kan komme i arbejde, når frosten letter.

Vi betragter altså ikke det foreliggende forslag som tilstrækkeligt, men vi vil gå ind for det. Der kan være visse ting at tale om,

men stort set må pengene skaffes frem til beskæftigelse, og der må skaffes mere, end her er foreslået, og der må gives muligheder for anderledes rationelt at sætte ind på at øge beskæftigelsesmulighederne, så det alt for store ledighedstal daler, og daler hurtigt.

Funck Jensen: Da et tilsvarende lovforslag som det foreliggende første gang blev fremsat og vedtaget i oktober 1940, blev det i bemærkningerne begrundet med, at disse beskæftigelsesfremmende foranstaltninger var nødvendige under de da herskende ekstraordinære tilstande. Det lod sig høre. Ingen kan benægte, at vi i Danmark på det tidspunkt levede under en ekstraordinær situation. Det var et halvt år efter, at Danmark var blevet besat, og krigen hærgede på det tidspunkt Europa. Der var derfor dengang al mulig grund til at gøre noget ekstraordinært. Som en understregning af det ekstraordinære og midlertidige kunne man i bemærkningerne til lovforslaget læse — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Fonden er kun beregnet på udgifter hidrørende fra love, som vedtages inden udgangen af 1941—1942.“

At man siden forlængede loven, fordi de ekstraordinære tilstande, krigen, besættelsen og dens følger, varede ud over 1941—1942, er ganske naturligt. Men nu er krigen og besættelsen jo forbi, den ekstraordinære situation, der skabte loven, foreligger ikke, eller burde ikke foreligge længere. Hvis der desuagtet alligevel fremover kan ventes i større udstrækning at blive brug for ekstraordinære beskæftigelsesforanstaltninger, kan det kun skyldes, at der ikke i tide er ført en politik, som på en naturlig, selvvirkende måde skaber beskæftigelse — jeg tænker her på en politik, som gør Danmark virkelig konkurrencedygtig. Overgangen til en sådan politik kunne måske nok i en periode fremkalde en vis arbejdsløshed i forbindelse med arbejdskraftens overgang fra et erhverv til et andet, og under sådanne forhold kunne der måske være rimelighed i, at det offentlige iværksatte ekstraordinære beskæftigelsesforanstaltninger. Men der foreligger ikke noget om en sådan målbevidst overgang til en politik, der i sig selv er beskæftigelsesfremmende, og retsforbundet kan derfor ikke, lige så lidt som i 1947, da loven sidst blev forlænget, medvirke til dens videre forlængelse.

Minister V. Buhl: Jeg takker de ærede ordførere, som har givet tilslutning til